

tant communiter Doctores, omittere à principio Missæ usque ad Epistolam exclusivè, & à communione exclusivè usque ad finem; alii usque ad Evangelium exclusivè.

2798 Non satisfacit præcepto, sed mortali peccat, qui duas, aut quatuor Sacri partes simul à diversis celebrantibus audit; imò propositio affirmativa est damn. ab Innoc. XI. vide in pag. 8. prop. 53. quia præceptum est de audienda una integra Missa: quæ declaratio satis colligitur ex ipsa damnatione Pontificis ex Cathedra loquentis; qui enim plures partes Sacri simul à diversis celebrantibus audit, non dicitur audire unam integrum Missam; sed plures partes plurium Missarum, nulla integra.

2799 Eadem ratione non satisfacit, qui duas partes successivè à diversis celebrantibus audit, v. gr. à consecratione usque ad finem ab uno, & poste ab initio usque ad consecrationem ab alio; unde opinio affirmativa in casu auditionis plurium partium à diversis successivè, mihi videtur virtualiter in damnatione recensitæ propositionis 53. comprehendendi; quia eadem est ratio.

2800 Unica audizione Sacri non satisfacit quis duplici præcepto pro die præsenti, & crastino, quia Ecclesia singulis diebus actiones distinctas præcipit: unde sicut præceptum jejunii, singulis diebus distincta jejunia intendit, & præceptum recitandi Officium distinctas recitationes, ita præceptum de audiendo Sacro distinctas auditions: & sicut propositio afferens, quod unico Officio quis satisfaciat duplici præcepto pro die præsenti, & crastino, est damn. ab Alex. VII. ut in pag. 3. prop. 35. ita est virtualiter damnata propositione id afferens de audizione Sacri, aut jejunio.

2801 Audientes autem Missam Summi Pontificis ante medianam noctem Natalis, satisfaciunt præcepto; quia ex fictione juris, seu ex dispositione Summi Pontificis, censetur pertinere ad diem sequentem: sic dies vespertina festerna moraliter reputatur à jure hodierna in ordine ad recitandum Matutinum hujus diei, non scilicet in ordine ad laborandum die festo. Ita Tamb. tom. 2. pag. 439.

2802 Dum quis audit Missam, recitare potest nedum orationes ex devotione, puta Rosarium, Officium Virginis, &c. ut vult Communis, sed etiam de præcepto, nempè Officium Divinum, vel ratione voti, aut pœnitentia, Clericatus c. 109. n. 8. Diana p. 2. tr. 12. ref. 2. & p. 13. ref. 61. quia haec orationes non impediunt præsentiam, & attentionem sufficientem ad utrumque, imo per utrumque audiens est magis cum Deo, quia oratio magis

redit mentem attentam ad Deum, & impedit involuntarias divagationes ad impertinentia contingere solitas. Et parum interest, quod oratio sit præcepta, vel non præcepta, ad hoc ut attentionem sufficientem impedit, vel non impedit.

2803 Durante tamen Sacro non potest quis confiteri. Azor. contra Bonac. quia confessio non est oratio, sed accusatio, & actus iudicii omnino disparatus, & attentionem ad Sacrum impidiens. Affirmat Clericatus cap. 1. si citò se expediat, putà usque ad Evangelium.

2804 Qui manè discedit è loco, ubi festum colitur, accessurus ad locum, ubi non colitur, non tenetur prævenire, per Bonac. & alios, quia præceptum non est affixum determinatae horæ, sed extenditur ab aurora usque ad meridiem. Dico tamen, quod teneatur prævenire: si sine gravi incommode potest, quia prævidens impedimentum proximum futurum adiunctionis præcepti, tenetur eam prævenire, si sine gravi incommode potest; alioquin censetur velle malitiosè transgressionem: vid. licet. 2600. & 2903. tom. 2. pag. 604. n. 636. & tom. 3. p. 642. & seq. n. 285.

2805 Excusat ab audizione Sacri die festo rationabilis causa, quia præcepta positiva Ecclesiastica, utpote ex benigna matre, non obligant cum tanto rigore.

2806 Excusat, 1. *Impotentia physica*: hinc excusat infirmus, aut detenus in carcere: v. num. 456. & 457.

2807 2. *Impotentia moralis*, seu gravis difficultas: hinc excusat, Qui prudenter grave damnum sibi, aut aliis timet, si exeat. Qui gravem difficultatem habet, ob notabilem distantiam ab Ecclesia, & pluviam. Gravida, si graviditas sit periculosa. Mater, si non habet cui relinquere infantulum, nec possit secum ducere, quia alias solus domi pati posset periculum. Persona, quia habet infirmos domi, qui possent pati periculum, & non habeat cui relinquere. Qui debet gravia negotia expedire, quia commodè differre non potest. Qui iter agens, Sacrum audire non potest, nisi amittat socios, sine quibus prudenter timet latronum periculum, aut aliud malum. Mulier honesta, quia caret habitu honesto, quia non obligatur accedere cum gravi sua confusione; curare tamen debet, ut accedit validè manè, quando populi concursus esse non solet; si id sine gravi incommode, aut confusione facere potest.

2808 3. *Officium*. Hinc excusat milites, qui castrum, aut portas Civitatis custodiunt, si sine periculo suo muneri deesse non possunt.

DE II. PRÆCEPTO ECCLESIAE.

Jeunare in Quadragesima, Vigiliis, & Quatuor Temporibus:
Et non comedere carnes diebus Veneris, & Sabbati.

J E J U N I U M

Pastores ovium, & armentorum, & similes, si ex absentia periculum timent, quod quidem regulariter contingit; qui tamen, si sint plures, curare debent, ut relictis uno, aut pluribus, quot sufficiunt ad custodiam, accendant alii ad Sacrum; & sic faciant ad invitatem, vel diversis horis ejusdem diei, vel diversis festis, iuxta loci propinquitatem, aut distantiam.

2809 4. *Consuetudo*. Hinc excusat mulieres, si ex consuetudine patriæ egredi non soleant tempore luctus, aut post partum, per dies purificationis, dummodò non exeat ob alias causas. Consuetudo mulierum (ubi est) manendi primo anno viduitatis domi, ita ut neque diebus festis exeat ad audiendam Missam, est ab Episcopis, uti irrationalis & exorbitans, extirpanda.

2810 5. *Censura*. Hinc, qui est ligatus excommunicatione majori, aut interdicto, nec tenetur, nec potest sine mortali Missam audire.

Tempore autem interdicti, habens Bullam peccat mortaliter, si die festo omittat Sacrum, quia tenetur implere præceptum, quando potest; sed tunc potest, nam per Bullam potest audire Sacrum tempore interdicti; igitur

2811 6. *Inadvertentia*, quia inadvertentia, aut oblivio æquivalet ignorantia invincibili, adeoque excusat à culpa: v. n. 460.

2812 *Quæres*. In villa, ubi est unus Sacerdos, die festo Petrus accedit ad Ecclesiam, & reperit Sacerdotem perventum ad prefationem, antenetur audire reliquum Missa? Negant Ledesma, & Joan. Sanchez; quia per reliquam partem hujus Missæ non potest implere præceptum, quod est de integra.

Resp. teneri Moya, & Arsdekin: quia pars ista à Præfatione ad finem est principalis, nam in eo continetur essentia sacrificii, nempe *Consecratio, Oblatio, & Consumptio*. Prior verò pars est purè integralis, & accessoria; principale autem non sequitur accessorium, sed, è contra; adeoque Petrus tenetur ad illam audiendam.

Scotus in 3. d. 9. qu. un. litt. C. Mastrius disp. 11. qu. 2. art. 1. Joan. la Crux, pag. 49. Tamb. tom. 1. pag. 114. Leander de Præc. Eccl. tom. 2. Busemb. lib. 3. tract. 3. cap. 1. dub. 3. Clericatus cap. 47. & 109. Mendo verb. Missa.

Q U A R E S I.

2813 *An licet prosequi unum horologium pro jejunio Ecclesiastico, & aliud pro jejunio naturali ad communionem?*

N Egatde Lugo; quia eo ipso, quod quis unum horologium liberè accipit, viderur renunciare

ciare omnibus aliis. Affirmat Diana p. 10. tr. 15. ref. 29. cum de Castillo, qui ait: *In hoc enim casu mutat quidem sententiam, & variat horologia, sed non ex primaria intentione variatorius; quia sic esset alterutrius collusio, cum agatur de duobus preceptis: sed ex accidenti, quatenus nesciens aliam esse regulam praeceperit unicam primi horologii, illam caput sequi, postea vero se accommodat alteri regula, quam videt probabilem.*

Q U A E R E S . II.

2818 *An licet die Dominico jejunare?*

Quantum est ex se, licitum esse ostenditur ex cap. Utinam dist. 26. Utinam omni tempore jejunare possimus, quod in Aliibus Apostolorum diebus Pentecostes, & die Dominico Agostini Paulum & cum eo credentes fecisse legimus.

2819 Attamen circa hoc, quod est ex se licitum, errores, & superstitiones immiscuere haeretici. Nam Manichai, in contemptum Resurrectionis Domini, dixerunt, jejunium die Dominico necessarium esse. Arius, & Erasmus, è contra apud Alphonsum de Castro verb. Jejunium, volebant, jejunia non esse aliquo, & statuto tempore instituenda, sed quemlibet sponte jejunare debere, & quando voluerit.

2820 Ob quas haereses, superstitiones, & alios errores, in Can. 65. Apostolorum desinitur: *Si quis Dominicum diem, aut Sabbathum, uno solo dempto, jejunare reprehendatur, deponatur; si laicus, à communione ejiciatur. Et in cap. Quadragesima, de consecratione dist. 3. Ecclesia à Quadragesima dies Dominicos excipit: & in cap. ex parte, de observ. jejuniorum, si jejunium alicuius vigilie in diem Dominicam incidat, anticipari præcipit præcedenti Sabbato, ne videamus judaizare, & ne dentur manus erroribus, ac ut majori latitia Deum, atque Sanctos diebus solemnibus recolamus.*

2821 His de causis Urb. VIII. 24. Octobr. 1638. declaravit, quod quando vigilia S. Joan. Baptiste incidit in Festo Corporis Christi, anticipandum sit jejunium feria quarta? Èo quod dies festus hujusmodi, quo ranti Sacramenti institutio summa totius populi Christiani latitiare colitur, è principalibus anni festivitatibus existat.

2822 Idem debet disponere Episcopus, si in festo solemnii alicuius patroni principalis vigilia occurrat. Sanchez in consiliis lib. 5. d. 5. num. 7. Ant. à Spir. Sanct. tom. I. tr. 6. d. 2. selt. 5. num. 130. Fagnanus lib. 3. Decret. Sacr. Congreg. Concilii de observ. jejuniorum num. 31.

Hac ratione Panormi jejunium vigilie D. Jacobi, quod contingit in festo Natalis S.

Christinae, transfertur in diem præcedentem.

2823 At non potest vigilia sic transferri ab Episcopo, si contingat aliquo die bacchanalium; quia tunc non habetur causa sufficiens transferendi, sed potius jejunium ab Ecclesia tunc præscriptum monendi ad magis cohendam petulantiam carnis. Et Ecclesia viglias transferre non consuevit, nisi ob causas relatas, quæ locum non habent die bacchanalium. Leander de jejunio tract. 5. dis. 20. quest. 42.

His accedit Decr. S. Rituum Congr. 23. Jan.

1694. jejunandum esse eadem die vigilæ S. Mathiae, non obstante, quod contingat ultima die bacchanalium.

2824 Insuper non esse jejunandum Dominicis diebus, decernitur in cap. Ne quis jejunet, de consecr. dist. 3.

2825 Denique Sacra Congreg. Univ. Inquis. Rom. anno 1686. præcipit, ut nullo pacto ex devotione, etiam B. Virginis, imponatur jejunium, quod indifferenter amplectatur dies Dominicos, & festivos solemnes, putâ faciendum una die hebdomadæ totius anni, utpotè quod sit contra usum, & proxim Ecclesiæ; non impedit autem, si jejunium commutetur eo die festivo in aliam mortificationem, aut ad alium diem transferatur. Dicta dispositio S. Congr. afferatur in Archivio nostræ Provinciæ.

2826 Idem est dicendum de voto jejunii, adeoque votum jejunandi ordinariè diebus Dominicis, aut cum aliquo singularitatis studio, v. gr. ex septem diebus hebdomadæ jejunandi die Dominicæ, est nullum, utpotè de materia illicita; itaut neque sit transferendum; quia tale jejunium est cultus superstitiosus, falsus, & superbus; ait Cajet. 2. 2. qu. 39. art. 1. vers. in sequenti vero. Unde est suspicetus de haeresi.

2827 Hinc qui vovit jejunare per annum ea die hebdomadæ, qua fit festum Annunciationis, si expressè habuit intentionem comprehendendi dies festivos solemnes, aut dies Dominicos, quatenus festum die Dominicæ venit; non tenetur ad jejunium, nec anticipare, quia fuit de materia illicita: si vero non habuit hanc expressam intentionem, sed intentionem rectè jejunandi, ob verum cultum, & devotionem (quod in dubio est præsumendum) tunc validum est votum, sed debet, occurrente festo solemnii, aut Dominicæ, anticipare jejunium; quia intentione voventis, utpote recta, præsumitur fuisse de jejunando juxta usum, & morem Ecclesiæ.

De II. Præcepto Ecclesiæ.

2828 Thomas del Bene part. 2. de Inquisite. dub. 219. selt. 4. n. 7. Alarius lib. 3. de voto n. 69. & Sanch. in summ. lib. 2. cap. 37. num. 16. addunt: *Quod secus dicendum sit, si fuerit, volum jejunandi solis aliquibus diebus Dominicis ob beneficium, aut honestum aliquem finem, secluso scandalo, & omni alio pravo mortali fine, & etiam secluso vero singularitatis studio; quia tunc est votum de re licita. Eo maximè, quia tunc haud amplius vigent præmissæ haereses.*

Q U A E R E S . III.

2829 *An præceptum jejunii qualibet sexta feria, quod habent ex Regula Fratres Minores, obliget, etiam si feria sexta contigerit festum Natale Domini?*

Non obligare, tenet Melphi, in comment. c. 3. stat. 13. qu. 5. cum Diana, Bonac. Fagundez, & aliis apud ipsum, ac novissime Gobat tom. 3. de voto, n. 115.

Ratio est, quia præceptum Regulæ de jejunando qualibet sexta feria, cum in eo non exprimatur festum Nativitatis, intelligitur factum juxta consuetudinem Ecclesiæ, quæ eo die cunctos fideles à communii obligatione abstinentia à carnis dispensat.

2830 Unde ad textum Honorii III. qui in contrarium adducitur, respondent, ibi esse sermonem de iis, qui sunt adstricti voto jejunii expressè comprehendente diem Natale, aut Regulari observantia de vita Quadragesimali, ut Fratres Minimi, qui proinde eo die abstinerent debent à carnis. Nos autem non tenemur ad jejunium feria sexta ex voto, sed ex præcepto. Nec dictum præceptum Regulæ mentionem facit de die Natale Domini.

2831 Nec demùn consuetudo in contrarium obstat; quia statuta Ordinis, & consuetudines Religionis, etiam auctoritate Apostolica roborata, ex Declar. Sixti IV. (qui fuit post Honoriū) per Bullam 26. circumspeta, 1. Decr. 1380. apud Bullarium Rodr. pag. 169. non obligant sub culpa mortali, sed sub poena exteriori. Bulla est tenoris sequentis.

(Sixtus, &c. Circumspeta, &c. Sanè pro parte dictorum filiorum Ministri Generalis, & universorum Fratrum Ordinis Fratrum Minorum nobis nuper exhibita petitio continebat, quod licet multis fratribus ejusdem Ordinis satis durum, & difficile sit regulam S. Francisci tenere, ac ad suarum salutem animalium sufficere videatur, regulam ipsam laudabiliter observare; nihilominus, quia non nulli Romani Pontifices prædecessores nostri, & alii, ac etiam Generalis, & Fratres ipsius

tione Apostolica, vel quavis alia sumitato-
boratis contrariis quibuscumque.

2832 Et Pater Vvadingus ad annum 1215.
refert. S. P. Franciscum super hoc à fratribus
interrogatum respondisse: Non scilicet homines

puto die illo carnes manducare posse, verum etiam parietes sive vesci possent, abundanter eis ministrandas velim, vel de foris carnibus liniendo.

2833 Obligare docent nostræ Regulæ expo-
sitos, Corduba, Miranda, Rodr. Port. & alii
apud Melphi cit. & ex exteris Fagnanus lib. 3.
cap. Explicari 3. de observ. jejuniorum. Ex Decl.
Honori. III. cap. Explicari 3. de observ. jejuni. l. 3.
Qui Episcopo Pragensi super hoc punto inter-
roganti respondit.

Explicari per Sedem Apostolicam postulasti, &c.
Respondemus, quod illi, qui nec voto, nec Regu-
lari observantia sunt adscripti, in sexta feria, si
festum Nativitatis Dominica die ipso venire con-
tingeret, carnis propter festi excellentiam vesci
possunt, secundum consuetudinem Ecclesie genera-
lis. Nec tamen hi reprehendendi sunt, qui ob de-
votionem voluerint abstinere.

2834 Cui declarationi accedit consuetudo,
& praxis totius nostræ Religionis; unde non
est ab hac sententia recedendum.

Q UÆ R E S VI.

2835 An Moniales S. Clara teneantur sub
mortali ad jejunia Regula, nempè Adventus,
& feria sexta?

Pro Clarissis duæ sunt editæ Regulæ. Pri-
ma fuit tradita à S. P. N. Francisco, ap-
probata ab Innoc. IV. 16. Septembr. 1253.
Conf. 12. in Bullario tom. I. in duodecim
distributa Capitula, in quorum tertio impo-
nitur jejuniū perpetuum.

2836 Secunda fuit disposita ab Urb. IV.
1263. quæ incipit, Beata Clara, ut in Conf.
7. in tom. I. Bullarii, & divisa in 26. Capi-
tula, in quorum undecimo fuit moderatum
jejuniū, & impositum à festo Nativitatis
Beatae Virginis ad festum Resurrectionis Do-
mini, & feris sexitis.

2837 Denique plenas manus dedit Eugenius IV. Nonis Febr. 1446 Constit. 28. apud
Bullar. Cherubini, quæ est 31. apud Bullar.

Rodr. & 2. apud Confessio, & incipit Ordinis
tui, per quam ad supplicationem Sancti Joannis
de Capistrano, tunc nostri Ordinis Vicarii
Generalis, jejuniū benignus moderavit, plura
dubia præmissæ Regulæ declaravit, & obliga-
tionem peccati mortalis ad sola quinque pun-
cta restrinxit, eam à reliquis præceptis amoven-
do. Et quia hæc Bulla est norma, & mensura
totius Regulæ D. Clara, à Directoribus præ-

oculis habenda, ad tollendos scrupulos, atque
errores, qui ex conscientia erronea possent
contingere, opera pretium duxi eam hic ap-
ponere. Est igitur, ut sequitur.

(Eugenius, &c. Ordinis tui, &c. Præterea
cùm in regula Beatae Clarae jubeatur jejuniū
perpetuum, quod nimis rigorosum tenemus;

placet, & volumus, quod supradictæ, & Terti-
tii, & aliorum Ordinum forores, solumento
teneantur ad illa jejuniā, ad quæ vos fra-
tres Ordinis Minorum, Regulam Observan-
tes, obligati estis, & eosdem modos servent

in cibis Quadragesimali tempore, exceptis de-
bilibus, & infirmis. In aliis vero jejuniis, ut
sunt quatuor Tempora, vigiliæ Apostolorum,

& similium, servetur consuetudo Religionis,
secundum quam licet eis etiam ova & la-
cticinia comedere. Cùm etiam in Monasteriis
forores sive Monache incedant nudis pedibus

discalceatæ, quod nimis rigorosum existima-
mus: placet, & volumus, quod forores, si-
ve monachæ possint deferre illa, quæ nomi-
ne calceamentorum non censentur, putâ Cu-
quos ligneos, & sandalia, atque etiam, cùm
opportunitum fuerit, calceamenta. Item cùm
in aliquibus Monasteriis, locis, & congrega-
tionibus, injungatur silentium perpetuum,

quod quidem nimis rigorosum existit; tibi
taisque in officio successoribus, & Provincia-
rum vobis subjectarum vicariis, cum discre-
torum consilio dispensandi, tam in cibis,

quam in quibuscumque aliis perpetuis, quam
in silentio supradicto, concedimus faculta-
tem. Insuper cùm dilectus filius frater Joannes
de Capistrano tuus in Vicariatus Officio
prædecessor declaraverit, quod in regula prima
Beatae Clarae contineantur centum, & tri-
ginta præcepta regulariter, in quorum trans-
gressione moniales, sive forores professæ,

peccatum mortale incurront: idque nimis du-
rum, & periculosem judicemus: autoritate,
& tenore præsentium declaramus, & volu-
mus, quod in nullius prædictorum transgres-
sione, præterquam eorum quatuor, quæ con-
cernunt principalia vota, obedientia scilicet,

paupertatis, castitatis, & clausuræ, & super
electio Abbatis, & depositione, peccatum
mortale incurrit.

2838 Ubi Pontifex, quantum ad rem no-
stram, de jejuniis duo disponit, videlicet pri-
mo obligationem temporis, secundo obliga-
tionem peccati; prius namque jejuniū per-
petuum in prima Regula Monialibus præscri-
ptum reducit ad tempus, & numerum jejuni-
orum Fratrum, ita ut solum teneantur ad jejuniū
Fratrum Minorum de Observantia, nimurum fe-
tiae sextæ, & Adventus à die Omnia San-
cto.

Etorum usque ad Nativitatem Domini exclu-
sive. At non sub mortali, sub quo sunt obli-
gati fratres; nam postea descendendo ad obli-
gationem peccati cunctorum præceptorum di-
ctæ Regulæ numero centum, & trium, quæ
refert, & inter quæ sub Capitulo tertio est
jejuniū, subdit.

Tenore præsentium declaramus, & volumus,
quod in nullius prædictorum transgressione, preter-
quam eorum quatuor, quæ concernunt principalia
vota, obedientia scilicet, paupertatis, castitatis,
& clausuræ, & super electio Abbatis, & de-
positione, peccatum mortale incurrit. Ubi ha-
betur expressa exceptio, & positiva aliorum
præceptorum exclusio, inter quæ est jejuniū:
Exceptio autem firmat regulam in con-
trarium.

2839 Confirmatur: quia verba posteriora
Bullæ, in quibus est sermo de obligatione pec-
cati, referuntur ad priora, nimurum ad omnia
præcepta dictæ primæ Regulæ: in modo expresse
recentur sub numero centum trium, adeo
que referuntur ad jejuniū, quod in dicto
numero continetur, & consequenter per priora
verba, quod Moniales teneantur ad jeju-
nium fratrum, solum disponit Pontifex de obli-
gatione temporis, minimè de obligatione pec-
cati; alioquin in posterioribus verbis, per qua
cetera omnia præcepta, præter quatuor ex-
pressa, ab obligatione peccati mortalis exclu-
dit, sibi contradiceret: quod non est dicen-
dum. Per priora igitur verba Pontifex modi-
ficavit jejuniū quoad tempus de perpetuo
in temporaneum, ut est in fratribus: per po-
steriora vero ulterius modificavit jejuniū quo-
ad peccatum. Hinc per propria verba expref-
sit tempus (ut constat) per posteriore obli-
gationem peccati.

Vide n. 428. 429. & 464. Et hæc sunt satis
pro notitia obligationis Regulæ Clarissarum,
insuper Sororum Tertiæ, ac aliorum Ordinum
D. Francisci, quæ tamen licet de benignitate
Apostolica sint à mortali culpa liberata, sunt
enixè monendæ super observantia præceptorum
Regulæ, maximè jejuniorum, tempore, quo
solent jejunare fratres.

DE INTERRUPTIONE.

2840 Si ad satietatem te refecisti, & linteolum
plicasti cum animo amplius non co-
medendi, si postea aliiquid occurrens comi-
das, non violas jejuniū, si non sit elapsum
notabiliter quadrans: quia per tam breve tem-
pus non habetur moralis interruptio.

2841 Si autem evocatus, aut ob negotium
menti occurrens comedionem interruptis, cum

animo eam postea prosequendi, majus tempus
requiritur ad interruptionem moralem, quæ
jejunium frangat; unde non frangis jejunium,
si interrumpas per horam.

2842 Similiter pauperes non frangunt jeju-
nium, si plures interruptions faciant, ob plu-
res comedionculas, quæ ad unam justam re-
fectionem sufficiant.

DE QUANTITY.

2843 A Peccato mortali excusat parvitas ma-
teria. Quoad carnem, parva quanti-
tas est illa, quam coquus de necessitate gusta-
re debet, ut discernat, an sit bene aptata:
quoad alios cibos, duæ unciae. At si quis pœpius
intra eamdem diem quid modicum comedit,
advertisat in fine notabilem quantitatem se co-
medisse, frangit jejunium: quia plura illa mo-
dica intra eamdem diem continuantur morali-
ter, minimè, si intra diversos dies: v. n. 2026.
& in pag. 3. prop. 29. ab Alex. VII. damn.

2844 A veniali excusat, qui ob urbanita-
tem, aut preces amici, quid modicum sumit.

2845 Qui manè ante comedionem medica-
men aliquod sumit, jejunium non frangit, quia
ea non est comedio, sed medicina.

2846 Qui plures in die quid notabile co-
medit, peccat solum mortaliter in secunda co-
medione, & non in sequentibus; qui vero
plures carnes comedit, peccat toties quoties
comedit; quia præceptum de jejunio est præ-
ceptum dividuum, continens scilicet duo præ-
cepta partialia, unum affirmativum de unica
comedione, quod non obligat pro semper,
alterum negativum de non comedendis car-
nibus, quod obligat semper, & pro semper.
Per secundam, inquam, comedionem quis sit
impotens ad servandum præceptum de unica
comedione, & sic non peccat per reliquias
comediones, quia non peccat quis non ob-
servando præceptum, quod servare non po-
test. Post quamlibet autem comedionem car-
nis, adhuc est quis potens ad servandum præ-
ceptum de non comedendo carnes, & ideo
quoties carnes comedit, toties peccat.

2847 Qui quantitatem notabilem particula-
rum consecratarum sumeret, jejunium frange-
ret, quia esset comedio, notabile & substan-
tiale nutrimentum afferens, supplente Deo de-
fectum naturalem substantię panis. Dian. p. 5.
traſl. 5. refel. 11.

DE QUALITY.

2848 Extra dies jejunii prohibetur fideli-
bus comedere carnes diebus Vene-
ris, & Sabbati, nisi eo die contingat festum
Natalis Domini. Nomine carnis etiam venit
jus carnis, non prohibentur autem ova, & la-
cticinia: